

Datum
31 maart 2003

Ons kenmerk
1980909/01

Onderdeel
Directie Staatsveiligheid

Inlichtingen
Exploitatiecentrum Focus

Uw kenmerk

Blad
1 van 1

Aantal bijlagen
Een

Postadres
Postbus 20010
2500 EA Den Haag

Onderwerp
Irak Dagrapport no. 22

Hierbij ontvangt u "Irak Dagrapport", de dagelijkse rapportage van de AIVD inzake de crisis rondom Irak, van maandag 31 maart 2003.

DE DIRECTEUR STAATSVEILIGHEID,

mr C.A.W. van Raalten

**Algemene Inlichtingen-
en Veiligheidsdienst**

Bijlage 1 Dagrapport Irak, 31 maart 2003

Dagrapport AIVD inzake aanval op Irak Nummer 22 (31 maart 2003)

1. Internationale context

1.1. Ontwikkelingen in de laatste 72 uur

De opmars van het Amerikaanse leger lijkt het afgelopen weekeinde vertraagd te zijn door feller verzet van Iraakse zijde dan werd verwacht en problemen met het beveiligen van de lange aanvoerlijnen. Inmiddels zwelt de kritiek aan op de Amerikaanse minister van Defensie Rumsfeld, die in de aanloop naar de oorlog tegen Irak de wensen van de militaire planners om grote aantallen troepen en zwaar materieel, verschillende keren zou hebben afgewezen. Minister van Defensie Rumsfeld ontkent dat dergelijke discussies zijn gevoerd en zegt dat hij de militairen in alles hun zin heeft gegeven. Hij en de Amerikaanse opperbevelhebber Franks houden vol dat alles geheel volgens plan verloopt en dat er geen sprake is van een rustpauze in de 'push' naar Bagdad.

In Nasseriya en Najaf heeft het Amerikaanse leger verschillende gevechtsacties uitgevoerd. Het Britse leger heeft ten zuiden van Basra aanvallen gepleegd op stellingen van Iraakse strijdkrachten. Hierbij zijn diverse Iraakse manschappen en officieren gedood of krijgsgevangen gemaakt. De tactiek van de Britten bij Basra lijkt er nu op gericht te zijn het vertrouwen van de lokale bevolking te winnen door gerichte aanvallen uit te voeren op militieleden van de Baath-partij en andere strijdkrachten van het regime. Daarmee proberen de Britse troepen de greep van de Iraakse autoriteiten op de bevolking te verminderen.

Een zelfmoordaanslag met een autobom bij een checkpoint bij Najaf kostte vier Amerikaanse soldaten het leven. De toepassing van deze tactiek onderstreept dat de Iraakse machthebbers met vrijwel alle middelen die hen ten dienste staan de coalitietroepen zullen bevechten. De Iraakse vice-president Ramadan heeft ook meer van dit type aanslagen aangekondigd. Eerder dit jaar heeft Ramadan in de Westerse pers al waarschuwingen afgegeven dat Irak zich met allerlei middelen zou verzetten tegen een buitenlandse invasie.

Minister Rumsfeld en minister van Buitenlandse Zaken Powell hebben Syrië beschuldigd Irak met leveringen van militair materieel te steunen. Rumsfeld noemde de levering van wapens aan Irak een 'vijandelijke daad' en zei dat Syrië verantwoordelijk gesteld zou worden voor dergelijk gedrag. Volgens persberichten zou het gaan om de smokkel van wapens via Syrische havens. Syrië heeft de beschuldigingen verontwaardigd van de hand gewezen. De Syrische president Assad heeft publiekelijk gezegd dat hij gelooft dat Syrië het volgende land is dat de VS in de regio willen aanpakken. Verder gaf Rumsfeld ook een waarschuwing aan door Iran gesteunde en bewapende sjiïetische strijders, die in Noord-Irak aanwezig zijn. Hij zei dat alle gewapende strijders op Iraaks grondgebied als een potentiële bedreiging voor coalitiestrijdkrachten worden gezien en ook aangevallen kunnen worden. Beide uitspraken van Rumsfeld kunnen worden beschouwd als harde waarschuwingen aan buurlanden van Irak, Syrië en Iran, zich op geen enkele manier te mengen in de strijd.

Bijlage 1 Dagrapport Irak, 31 maart 2003

1.2 Zoektocht naar chemisch- en biologische wapens kamp Ansar al-Islam

Strijdkrachten van de Iraaks-Koerdische Patriottische Unie van Koerdistan (PUK) hebben met ondersteuning van Amerikaanse speciale eenheden kampen en stellingen van de radicale islamitische organisatie Ansar al Islam aan de grens met Iran ingenomen. Ansar al Islam wordt al langer door de VS ervan beschuldigd onderdak te bieden aan al Qa'ida-strijders die uit Afghanistan waren uitgeweken. De VS probeert zoveel mogelijk aan Al Qa'ida gelieerde groepen in het gebied te bestrijden om daarmee te voorkomen dat Al Qa'ida strijders veilig onderdak kunnen vinden. De VS is momenteel, volgens de chef van staven generaal Myers, op zoek naar chemische en biologische wapens in Noord-Oost Irak. Myers noemde het waarschijnlijk dat de in Londen in januari 2003 aangetroffen ricinesporen afkomstig zijn uit een kamp in dit gebied. Reeds in de speech van minister van Buitenlandse Zaken Powell voor de VN Veiligheidsraad van 5 februari j.l. werd dit kamp aangeduid als een productiefaciliteit van ricine en andere vergiften. Myers bracht een nuancering aan door te stellen dat in ieder geval enkele experts en gebruikte formules voor de vervaardiging van de vergiften afkomstig zijn uit dit kamp.

Tot op heden zijn geen chemische of biologische wapens aangetroffen. Wel zijn documenten en laptops gevonden. Deze worden onderzocht.

1.3 Wederom chemische beschermingspakken aangetroffen

Wederom zijn dit weekeinde op verschillende locaties hoeveelheden atropine injectoren (een middel tegen zenuwgas) en beschermingspakken, gasmaskers en ontsmettingsvoertuigen tegen chemische aanvallen gevonden. Britse troepen troffen in de buurt van Basra in dertien houten kratten onder andere zenuwgassimulatoren aan, zo maakte een Britse woordvoerder bekend. Sommige commentatoren hebben eerder aangegeven dat dit geen bewijs is voor Iraaks bezit van chemische wapens. Toch redeneren Amerikaanse en Britse functionarissen dat de aanwezigheid van beschermende uitrusting bij Iraakse eenheden duidt op een intentie om ook daadwerkelijk chemische wapens in te zetten.

2. Terrorisme

Heden geen relevante ontwikkelingen.

3. Nationale ontwikkelingen

3.1 Molotov-cocktail gegooid in de Turks Islamitische Culturele Stichting

In de nacht van 28 op 29 maart is bij de Turkse Islamitische Culturele Stichting in Den Haag een molotov-cocktail naar binnen gegooid. Deze stichting behoort tot de Turkse extreem-nationalistische stroming van de 'Grijze Wolven'. De daders zijn ontkomen.

Bijlage 1 Dagrapport Irak, 31 maart 2003

3.2 Linkse actvisten, antimilitaristen, vredesactivisten

Circa vijftig personen ondersteunden op 28 maart 2003 met hun (luidruchtige) aanwezigheid Barbara Smedema, die in Den Bosch terechtstond voor vernieling van militair eigendom op Volkel. Een dag later waren bij een vredesdemonstratie in Amersfoort meer dan 500 betogers aanwezig. Op 30 maart togen ruim 150 vredesactivisten en antimilitaristen naar vliegbasis Volkel om daar, zoals aangekondigd, een 'burgerinspectie' uit te voeren. 58 actievoerders werden aangehouden toen zij zich knippenderwijs toegang tot de basis wilden verschaffen. Het feitelijke doel van deze actie, publiciteit, werd ruimschoots bereikt: ook vijf journalisten werden aangehouden.

Wereldwijd is voor het weekeinde van 5 en 6 april een oproep gedaan om militaire bases te bezetten. Een en ander onder het motto 'Reclaim The Bases'. Soortgelijke acties van 'Reclaim The Streets (RTS)' hebben in het verleden gezorgd voor manifestaties van honderden, soms duizenden personen die vreedzaam met muziek en dans de openbare ruimte terugclaimen.

Het ANP meldt dat zaterdag 5 april 2003 om 11.00 uur een pro-Amerika demonstratie plaatsvindt op het Haagse Malieveld. Het 'Comité Solidariteit Geallieerden', onder meer gesteund door de Jonge Fortuynisten, de Zionistische Actiegroep Saroef en NieuwRechts, pleit voor actieve steun aan de VS en zijn bondgenoten. Dit bericht is overgenomen door www.indymedia.nl, waarna zich al gauw een lezer meldde met de mededeling dat de demonstratie een bedenksel is van (de uiterst rechtse) Michiel Smit (ex-gemeenteraadslid Leefbaar Rotterdam en bij de parlementsverkiezingen de rechterhand van Winnie de Jong van Conservatieven.nl), achter wie NieuwRechts schuilgaat. Mocht de demonstratie doorgang vinden (deze zou nog niet officieel zijn aangevraagd), dan is een – eventueel harde – confrontatie met linkse activisten niet uitgesloten.

Activisten uit Amsterdam, Leiden en Den Haag hebben de afgelopen dagen opgeroepen tot een boycot van Amerikaanse producten. Onder meer door het verspreiden van flyers, het plakken van posters bij relevante bedrijven en van stickers op producten in supermarkten, willen de activisten consumenten in de gelegenheid stellen hun stem te laten horen. Genoemd worden onder meer Marlboro, Pepsi en Coca-Cola, McDonald's, Nike, Levi's, Esso en Texaco.

Datum
1 april 2003

Ons kenmerk
1981433/01

Onderdeel
Directie Staatsveiligheid

Inlichtingen
Exploitatiecentrum Focus

Uw kenmerk

Exemplaar nummer

Blad
1 van 1

Aantal bijlagen
Een

Postadres
Postbus 20010
2500 EA Den Haag

Onderwerp
Brandpunt Irak nr. 25

Hierbij ontvangt u "Brandpunt Irak", de dagelijkse rapportage van de AIVD inzake de crisis raondom Irak, van dinsdag 1 april 2003.

HET PLV. HOOFD VAN DE ALGEMENE INLICHTINGEN- EN
VEILIGHEIDSDIENST,

mr T.P.L. Bot

Bijlage 1 Brandpunt Irak 25, 1 april 2003

Activiteiten Iraakse inlichtingendienst in Jordanië en Jemen

De brand in het Hyatt-hotel in de Jordaanse hoofdstad Amman op 25 maart jongstleden is het gevolg van brandstichting door twee Irakezen. Nadat de Jordaanse autoriteiten deze brandstichting eerst afdeden als een geval van kortsluiting, blijkt nu dat er sprake is van een aanslag. De twee Irakezen hebben geprobeerd met behulp van gasflessen en ander brandbaar materiaal een explosie te veroorzaken, maar een grote brand is door de brandblusinstallatie voorkomen.

Iraakse shi'ietische leiders in ballingschap roepen op tot verzet tegen VS

Vanuit de Iraanse heilige stad Qum heeft een aantal vooraanstaande Iraakse shi'ietische leiders in ballingschap de "onrechtmatige strijd van de Amerikaanse ongelovigen" tegen Irak gisteren veroordeeld als een oorlog tegen de islam. Deze ayatollahs waarschuwden de VS dat zij te maken zullen krijgen met gewapend verzet als zij na de val van Saddam Hussein in Irak blijven. De Iraakse ayatollah Mohammad Hadi Al Razi riep de Iraakse shi'ieten op om niet met de Amerikanen samen te werken. "Elke samenwerking met de VS is heiligschennis, zelfs als het gaat om de bestrijding van het regime van Saddam", aldus de Iraakse ayatollah, die sprak namens driehonderd shi'ietische geestelijken. De uitspraken van de shi'ietische leiders volgen op de fatwa (religieus decreet) die een hoge Iraakse moslimgeestelijke afgelopen zaterdag uitsprak.

Bijlage 2 Verzendlijst Brandpunt Irak bij briefnr. 1981433/01

Ex.nummer	Ministerie	Functie
1		De Minister-president
2		De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
3		De Minister van Verkeer en Waterstaat
4		De Minister van Justitie
5		De Minister van Buitenlandse Zaken
6		De Minister van Defensie
7	Ministerie van Algemene Zaken	Secretaris-generaal
8	Ministerie van Algemene Zaken	De Coördinator CVIN
9	Ministerie van Algemene Zaken	De Plv. Coördinator CVIN
10	Ministerie van Algemene Zaken	De Secretaris CVIN
11	Ministerie van Buitenlandse Zaken	Directeur-generaal Politieke Zaken
12	Ministerie van Justitie	Directeur-generaal Rechtshandhaving
13	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	Directeur-generaal Openbare Orde en Veiligheid
14	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	Project Directeur-generaal Beveiliging en Crisisbeheersing
15 Lotus Notes	Ministerie van Defensie	Directeur van de Militaire Infichtingen- en Veiligheidsdienst

Dagrapport Irak, 1 april 2003

Dagrapport AIVD inzake aanval op Irak Nummer 23 (1 april 2003)

1. Internationale context

Ontwikkelingen van de afgelopen 24 uur

Amerikaanse troepen hebben ten noorden van Karbala voor de eerste maal gevechten geleverd met de Iraakse Republikeinse Garde. Deze elitetroepen zijn voor een belangrijk deel rondom Bagdad gelegerd en worden beschouwd als de laatste verdedigingsring van de stad.

Speciale eenheden van het Amerikaanse leger hebben jacht gemaakt op Ali Hassan al Majid (Ali Chemicalie), neef van Saddam Hussein en commandant in het zuidelijke deel van Irak. Een zoektocht naar hem en andere hoge Iraakse leidinggevendenden heeft echter niets opgeleverd. De arrestatie of eliminatie van Ali Hassan al Majid zou van grote symbolische en strategische waarde zijn voor de Amerikaans-Britse coalitie.

De Britse minister van Defensie Hoon heeft toegegeven dat zich totnogtoe geen hoge Iraakse functionarissen hebben overgegeven of zijn overgelopen. Een anonieme Amerikaanse inlichtingenfunctionaris heeft in dit kader gezegd dat drie maanden van intensieve pogingen om Iraakse legerofficieren en hoge Ba'ath-leiders zover te krijgen dat zij Saddam ten val helpen brengen, niets hebben opgeleverd. Daarom ligt nu minder nadruk op deze strategie. In een poging de druk op het regime nog verder op te voeren heeft een woordvoerder van het Amerikaanse ministerie van Defensie gezegd dat er aanwijzingen zijn dat familieleden van Saddam Hussein het land proberen te ontvluchten. De Iraakse regering heeft deze opmerking als een leugen afgedaan.

Bij een checkpoint van Amerikaanse troepen zijn maandagavond zeker zeven Iraakse vrouwen en kinderen doodgeschoten. De chauffeur zou een stopteken van de militairen hebben genegeerd. De Amerikaanse legerleiding heeft een onderzoek aangekondigd maar duidelijk is dat een dergelijk incident het imago van de coalitie-strijdkrachten in Irak geen goed doet.

In de Jordaanse hoofdstad Amman zijn vorige week enkele Irakezen gearresteerd. Zij worden ervan verdacht brand te hebben gesticht in het Hyatt-hotel. In dit hotel verblijven veel Amerikanen en journalisten. Op 23 maart had Jordanië al vijf Iraakse diplomaten uitgewezen. Zij wilden naar verluidt de drinkwatervoorziening in Oost-Jordanië vergiftigen. Deze watervoorziening wordt gebruikt door Amerikaanse troepen die in het gebied op Jordaanse bases zijn gelegerd en in Irak worden ingezet. De vijf zijn uitgewezen omdat ze activiteiten ontplooiden die "de veiligheid van Jordanië aantasten". De Jordaanse regering is inmiddels voor twee van hen op haar besluit teruggekomen. De twee diplomaten mogen op hun post in Amman terugkeren. Deze incidenten geven aan dat de Iraakse inlichtingendienst mogelijk actief is op Jordaanse grondgebied.

De Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Colin Powell reist vandaag af naar Ankara om daar de gespannen verhouding met Turkije glad te strijken. Een anonieme Amerikaanse diplomaat noemde het bezoek een "kiss and make up visit." Overigens heeft minister van Buitenlandse Zaken Gül verklaard niet op de hoogte te zijn van de onderwerpen die Powell zou willen bespreken. Morgen zal Powell doorreizen naar Brussel voor een bezoek aan het NAVO-hoofdkwartier. Het bezoek van Powell

Dagrapport Irak, 1 april 2003

is vooral bedoeld om de relaties binnen de NAVO te herstellen. Het gaat hierbij met name om de banden met Frankrijk, Duitsland en België, de landen die zich eerder dit jaar hebben verzet tegen het in NAVO-verband verlenen van militaire steun aan Turkije ter verdediging van de Turkse grenzen. Ter voorbereiding op de komst van Powell is de Duitse minister van Buitenlandse Zaken Joshka Fischer op maandag 31 maart naar Parijs gevlogen, onder meer om de rol van Europa in het post-Saddam Irak te bespreken. De Duitse kanselier benadrukte het afgelopen weekend al het belang van verzoening binnen de NAVO.

De bilaterale betrekkingen zijn danig verzuurd geraakt na het 'neen' van het Turkse parlement tegen de stationering van Amerikaanse troepen in het land. Als enige steun voor de Amerikaanse aanval op Irak heeft Turkije het luchtruim opengesteld, maar daaraan werd wel de eis verbonden dat elk toestel wordt 'aangemeld' bij de Turkse autoriteiten. Recent is het luchtruim echter kortstondig gesloten geweest nadat twee kruisraketten op Turks grondgebied waren neergekomen.

De Amerikaans-Turkse verhoudingen werden er niet beter op toen onderminister van Defensie Paul Wolfowitz vorige week in een hoorzitting van het Huis van Afgevaardigden verklaarde dat de Turkse regering uit "onervarenheid wellicht niet wist wat het aan het doen was" toen het de toestemming voor stationering aan het parlement voorlegde. Turkije had volgens hem een grote vergissing begaan door deze stationering af te wijzen. Inmiddels vinden er toch Amerikaanse troepenbewegingen in Turkije plaats maar zijn de konvoien al twee keer door woedende Turkse burgers bekogeld met eieren en stenen.

De kwestie van de Turkse militaire interventie in Noord-Irak, waar Turkije een 'bufferzone' wil inrichten, zorgt voor spanningen in de betrekkingen met de VS. Turkije behoudt zich het recht tot interventie voor, terwijl de Amerikanen dit resoluut afwijzen. Wel is overeengekomen dat Turkse troepen alleen in coördinatie met de Amerikaanse strijdkrachten Noord-Irak zullen mogen binnentrekken, als daartoe aanleiding is. De Turkse stafchef Özkök had zich eerder sussend uitgelaten, doch gewaarschuwd dat Turkije zich niet zal laten tegenhouden als het zich moest verdedigen tegen een 'terroristische infiltratie'.

In Noord-Irak lijkt de afgelopen dagen sprake van een Koerdische 'opmars', die feitelijk mogelijk is omdat Iraakse troepen zich terugtrekken naar het zuiden en hun verlaten posities door Koerdische strijders worden ingenomen. Het is voorstelbaar dat de Turkse strijdkrachten zich geroepen voelen om, als deze Koerdische militaire 'successen' in Noord-Irak aanhouden, toch te interveniëren.

Iraakse shi'ietische leiders in ballingschap roepen op tot verzet tegen VS

Vanuit de Iraanse heilige stad Qum heeft een aantal vooraanstaande Iraakse shi'ietische leiders in ballingschap de "onrechtmatige strijd van de Amerikaanse ongelovigen" tegen Irak gisteren veroordeeld als een oorlog tegen de islam. Deze ayatollahs waarschuwden de VS dat zij te maken zullen krijgen met gewapend verzet als zij na de val van Saddam Hussein in Irak blijven. De Iraakse ayatollah Mohammad Hadi Al Razi riep de Iraakse shi'ieten op om niet met de Amerikanen samen te werken. "Elke samenwerking met de VS is heiligschennis, zelfs als het gaat om de bestrijding van het regime van Saddam", aldus de Iraakse ayatollah, die sprak namens driehonderd shi'ietische geestelijken. De uitspraken van de shi'ietische leiders volgen op de fatwa (religieus decreet) die een hoge Iraakse moslimeestelijke afgelopen zaterdag uitsprak.

Dagrapport Irak, 1 april 2003

2. Terrorisme

Heden geen relevante ontwikkelingen.

3. Nationale ontwikkelingen

Linkse activisten, antimilitaristen, vredesactivisten

Een mededeling op www.indymedia.nl dat premier Balkenende zeer waarschijnlijk de opening zal verrichten van het jaarlijks terugkerende "Bevrijdingspop" in Haarlem heeft een enkele reactie uitgelokt. Zo roepen de activisten op om de organisator – het Comité 4 en 5 mei – te laten weten dat Balkenende niet welkom is.

Amnesty International heeft gisteren een rapport gepubliceerd over de negatieve gevolgen die de oorlog in Irak internationaal heeft op gebied van mensenrechten. Aan de hand van een aantal voorbeelden, onder meer uit België, wordt aangegeven dat er vanwege de maatregelen die lokale autoriteiten nemen om anti-oorlogsprotesten in de kiem te smoren meer en meer wordt getornd aan de vrijheid van meningsuiting en vergadering. Daarnaast is in sommige landen sprake van exorbitant politiegeweld tegen anti-oorlogdemonstranten en geldt een verdere inperking van rechten van asielzoekers. Nederland is tot op heden overigens buiten de lijst van 'aangeklaagde' landen gebleven. Wel is via de alternatieve media een oproep gedaan om getuigenissen van politiegeweld rond de burgerinspectie van 30 maart op Volkel bij Amnesty kenbaar te maken.

Dagrapport Irak, 1 april 2003

Er is de laatste weken langzaam een verandering waarneembaar in het actievoeren tegen de oorlog. Weliswaar komen er nog steeds nieuwe lokale platforms bij en zijn er steden waar vaste dagen zijn ingeroosterd voor vredes- en fakkelwaken, maar met name waar het gaat om de wat radicalere acties is sprake van een bescheiden de-escalatie. Media-aandacht voor oorlogsincidenten zou de inmiddels afgenomen actiebereidheid weer nieuw leven kunnen inblazen.

Datum
2 april 2003

Ons kenmerk
1982387/01

Onderdeel
Directie Staatsveiligheid

Inlichtingen
Exploitatiecentrum Focus

Uw kenmerk

Exemplaar nummer

Blad
1 van 1

Aantal bijlagen
Een

Postadres
Postbus 20010
2500 EA Den Haag

Onderwerp
Brandpunt Irak nr. 26

Hierbij ontvangt u "Brandpunt Irak", de dagelijkse rapportage van de AIVD inzake de crisis rondom Irak, van woensdag 2 april 2003.

HET PLV. HOOFD VAN DE ALGEMENE INLICHTINGEN- EN
VEILIGHEIDSDIENST,

mr T.P.L. Bot

Bijlage 1 Brandpunt Irak 26, 2 april 2003

Trainingskamp VS in Hongarije gesloten

De Verenigde Staten hebben de training van Iraakse vrijwilligers op de militaire basis bij Taszar in Hongarije opgeschort. Een reden werd niet gegeven. Volgens een Amerikaanse legerwoordvoerder is de training succesvol verlopen. Hij wilde echter niet ingaan op de vraag of de training zou zijn stopgezet wegens gebrek aan belangstelling. Het trainingskamp was oorspronkelijk bedoeld om drieduizend Iraakse vrijwilligers uit diverse landen te trainen teneinde deze groep ondersteunende taken te laten vervullen aan de zijde van de coalitie bij de oorlog in Irak. Volgens lokale media in Hongarije hebben slechts ongeveer tachtig Irakezen de training gevolgd.

In de media wordt gesproken over de deelname van 35 Irakezen uit Nederland.

Bijlage 2 Verzendlijst Brandpunt Irak bij briefnr. 1982449/01

Ex.nummer	Ministerie	Functie
1		De Minister-president
2		De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
3		De Minister van Verkeer en Waterstaat
4		De Minister van Justitie
5		De Minister van Buitenlandse Zaken
6		De Minister van Defensie
7	Ministerie van Algemene Zaken	Secretaris-generaal
8	Ministerie van Algemene Zaken	De Coördinator CVIN
9	Ministerie van Algemene Zaken	De Plv. Coördinator CVIN
10	Ministerie van Algemene Zaken	De Secretaris CVIN
11	Ministerie van Buitenlandse Zaken	Directeur-generaal Politieke Zaken
12	Ministerie van Justitie	Directeur-generaal Rechtshandhaving
13	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	Directeur-generaal Openbare Orde en Veiligheid
14	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	Project Directeur-generaal Beveiliging en Crisisbeheersing
15 Lotus Notes	Ministerie van Defensie	Directeur van de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst

Datum
2 april 2003

Ons kenmerk
1982468/01

Onderdeel
Directie Staatsveiligheid

Inlichtingen
Exploitatiecentrum Focus

Uw kenmerk

Blad
1 van 1

Aantal bijlagen
Een

Postadres
Postbus 20010
2500 EA Den Haag

Onderwerp
Irak Dagrapport no. 24

Hierbij ontvangt u "Irak Dagrapport", de dagelijkse rapportage van de AIVD inzake de crisis rondom Irak, van woensdag 2 april 2003.

DE DIRECTEUR STAATSVEILIGHEID,

mr C.A.W. van Raalten

Bijlage 1 Dagrapport Irak, 2 april 2003

Dagrapport AIVD inzake aanval op Irak Nummer 24 (2 april 2003)

1. Internationale context

1.1 Ontwikkelingen van de laatste 24 uur

Na een ogenschijnlijk relatief korte onderbreking van de opmars gedurende enkele dagen stoten Amerikaanse strijdkrachten verder door richting Bagdad en voeren zij zware gevechten met eenheden van de Republikeinse Garde nabij Karbala. De VS hebben een strategische brug over de Tigris bij al-Kut ingenomen. De uitkomst van de gevechten met de elitetroepen van Saddam Hussein wordt gezien als cruciaal voor de inname van Bagdad. Verder zijn overheidsgebouwen, Ba'ath-partijkantoren en militaire objecten in en rond Bagdad voortdurend doelwit van dagelijkse bombardementen.

Amerikaanse troepen hebben Karbala omsingeld en zouden de stad niet willen ingaan, mede uit vrees de sjiïtische heiligdommen te beschadigen. Iraakse strijdkrachten hebben zich naar verluidt verschanst in het centrum van de stad. Dezelfde situatie zou zich aftekenen bij de stad Najaf. De religieuze en symbolische betekenis van steden als Karbala en Najaf is voor alle sjiïeten - niet alleen Iraakse - zeer groot. In deze steden bevindt zich een aantal zeer belangrijke heiligdommen, vooral graftombes en mausolea van islamitische leiders die worden beschouwd als de grondleggers van de sjiïetische geloofsrichting binnen de islam. In Najaf ligt Imam Ali begraven, de schoonzoon van de profeet Mohammad. In Karbala is het belangrijkste heiligdom de tombe van de kleinzoon van de profeet Mohammed, Imam Hussein, die door de sjiïeten als martelaar wordt beschouwd. Saddam Hussein is er overigens in het verleden zelf niet voor teruggedeinsd om belangrijke heiligdommen te beschieten. Een voorbeeld hiervan is het bloedig neerslaan van de sjiïetische opstand in Zuid-Irak in 1991.

Er zijn berichten dat de Amerikaanse en Britse troepen de heiligdommen in de steden tot 'non-targets' hebben bestempeld. Een Amerikaanse legerwoordvoerder zei vandaag dat er vanuit de Ali-moskee in Najaf beschietingen worden uitgevoerd door Iraakse strijdkrachten. Hij voerde dit op als bewijs van de Iraakse strategie om civiele en religieuze objecten te gebruiken in de oorlog tegen de coalitie. De wijze waarop de coalitiestrijdkrachten nu in deze plaatsen optreden kan een grote invloed hebben op de houding van de sjiïeten in Irak, die de meerderheid van de bevolking vormen.

Saddam Hussein is er nog steeds van overtuigd dat Irak de oorlog zal winnen. De Iraakse president riep alle Irakezen op tot 'jihad', heilige oorlog, tegen de buitenlandse troepen in Irak. Dit deelde de Iraakse minister van Informatie Sahaf mede in een verklaring op de Iraakse televisie. Het feit dat de verklaring door een minister werd voorgelezen voedt speculaties over de vraag of Saddam Hussein gewond is geraakt bij de eerste bombardementen.

Er bestaat een toenemend verschil van inzicht tussen de Amerikaanse en de Britse autoriteiten over de wijze waarop gevangen genomen Iraakse strijdkrachten moeten worden behandeld. De Britten maken zich zorgen om berichten dat de VS de Iraakse 'irreguliere strijdkrachten' niet conform het internationale recht als krijgsgevangene zouden beschouwen, maar hen als 'terroristen' of als leden van 'doodseskaders' bestempelen. Het gaat om Irakezen behorend tot de 'Fidayin Saddam' die in burgerkleding met 'hit-and-run' tactieken aanvallen uitvoeren op coalitietroepen. Deze Irakezen

Bijlage 1 Dagrapport Irak, 2 april 2003

zouden als 'terroristen' mogelijk een zelfde gevangenisregime opgelegd krijgen als de in Afghanistan opgepakte Al Qa'ida-leden en Taliban-strijders in Guantanamo Bay op Cuba, die in afzondering en zonder enige rechtshulp of informatie over hun lot worden vastgehouden. Het Britse ministerie van Defensie stelt officieel van de VS de garantie te hebben gekregen dat alle krijgsgevangenen volgens de Conventies van Genève worden behandeld.

De Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Powell heeft vandaag een bezoek gebracht aan Ankara, waar hij met zijn ambtsgenoot Gül en premier Erdogan gesprekken voerde. Het bezoek was vooral bedoeld ter verbetering van de Amerikaans-Turkse relaties, die flinke averij hebben opgelopen na de weigering van Turkije om Amerikaanse troepen via het Turkse grondgebied Noord-Irak te laten binnentrekken. Powell heeft de Turken gevraagd om meer hulp voor de Amerikaanse oorlogsinspanningen in Irak. Ook heeft hij er bij de Turken op aangedrongen niet te interveniëren in Noord-Irak. Turkije heeft gedreigd het Koerdische deel van Noord-Irak te bezetten om afscheidingspogingen de kop in te drukken.

2. Terrorisme

Heden geen relevante ontwikkelingen.

3. Nationale ontwikkelingen

3.1 Linkse activisten, antimilitaristen, vredesactivisten

Nile Dutch Africa Line in Rotterdam. Deze kreeg op 1 april te maken met een (vreedzame) actie van zich voor deze gelegenheid Aktiegroep Tegen Militaire Transporten noemende antimilitaristen. Voor het bedrijf werd een spandoek 'War criminals @ work' geplaatst. Ook werd een gesprek afgedwongen met de directeur technische en juridische zaken. Deze verklaarde: "dat zijn bedrijf zich slechts druk maakt om financieel gewin, niet om ethiek of politieke gevoeligheden".

Op www.indymedia.nl verklaarden de activisten dat zij de activiteiten van het bedrijf zullen volgen. !

Donderdag 3 april vindt vanaf 09.30 uur aan de Amsterdamse Parnassusweg de rechtszaak plaats tegen twee vredesdemonstranten, die na de demonstratie van 22 maart 2003 werden aangehouden. Deze via een website verspreide aankondiging zal naar verwachting, ondanks het vroege tijdstip, enige tientallen (luidruchtige) activisten aantrekken.

De komende dagen vinden her en der (Groningen, Nijmegen, Amsterdam, Utrecht en elders) vredes- en fakkelwaken en andere vreedzame betogingen tegen de oorlog plaats. De Utrechtse organisator, PLUTO (Platform Utrecht Tegen Oorlog), is erg optimistisch en verwacht in de Domstad 600-700 deelnemers.

Bijlage 1 Dagrapport Irak, 2 april 2003

In een artikel op een alternatieve website meldt een activist dat hem momenteel vooral de stilte opvalt. Hij is van oordeel dat het verzet tegen de oorlog een creatieve impuls nodig heeft. Het Platform Tegen De 'Nieuwe Oorlog', dé organisator van het verzet, weet immers niet wat het met de huidige situatie aan moet. Hij roept op tot aansprekende acties als street-raves ('Rij met honderden fietsers en skaters achter een geluidswagen door de Amsterdamse binnenstad') en andere storende activiteiten.

Datum
3 april 2003

Ons kenmerk
1983134/01

Onderdeel
Directie Staatsveiligheid

Inlichtingen
Exploitatiecentrum Focus

Uw kenmerk

Exemplaar nummer

Blad
1 van 1

Aantal bijlagen
Een

Postadres
Postbus 20010
2500 EA Den Haag

Onderwerp
Brandpunt Irak nr. 27

Hierbij ontvangt u "Brandpunt Irak", de dagelijkse rapportage van de AIVD inzake de crisis rondom Irak, van donderdag 3 april 2003.

HET PLV. HOOFD VAN DE ALGEMENE INLICHTINGEN- EN
VEILIGHEIDSDIENST,

mr T.P.L. Bot

Bijlage 1 Brandpunt Irak 27, 3 april 2003

'Bomaanslag' Britse consulaat Istanbul?

Gisteravond heeft er een explosie plaatsgevonden bij het Britse consulaat in Istanbul. Er is geringe schade aangericht aan het deel van het pand waar de visumafdeling is gevestigd. Deze was overigens al enkele weken voor het publiek gesloten. Sinds de Amerikaans-Britse aanval op Irak is de beveiliging van Amerikaanse en Britse objecten in Turkije uitgebreid. Begin maart is het kantoor van British Airways in Istanbul getroffen door een bomaanslag. Ook hierbij was de schade gering.

Arrestaties en huiszoeken in Islamistisch-terroristische kringen in Duitsland

Op 20 en 21 maart 2003 heeft de Duitse politie in Berlijn en Gelsenkirchen diverse aanhoudingen en huiszoeken verricht. Daartoe is besloten op basis van aanwijzingen dat sprake zou zijn van voorbereidende activiteiten voor radicaal-islamitisch geïnspireerde bomaanslagen die in Duitsland hadden moeten plaatsvinden. Bij de huiszoeken zijn onder meer handvuurwapens, technische instrumenten, handboeken voor het vervaardigen van vergiften en een lijst met chemicaliën aangetroffen. Op dit moment bevindt zich nog één van de aangehouden personen in hechtenis.

In het kader van dit onderzoek is ook de Al-Nur moskee in Berlijn doorzocht.